

สุขหนอๆ

ในสมัยพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ เพื่อโปรดพระญาติในตระกูลของพระองค์ มีพระราชวงศ์หลายพระองค์มีศรัทธาเลื่อมใสในคำสอนของพระพุทธเจ้า

แล้วเสด็จออกบวชตามพระพุทธเจ้า หนึ่งในพระราชวงศ์เหล่านั้น พระภักทียะ ก็เป็นพระราชวงศ์องค์หนึ่งที่ออกบวชตามพระพุทธเจ้า พร้อมกับเจ้าศากยะทั้งหลาย

เมื่อพระภักทียะได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้าแล้ว ไม่ว่าจะอยู่โคนไม้ อยู่ในป่า อยู่ในเรือนว่าง หรืออยู่ในสถานที่ใดๆ ก็เปล่งอุทานว่า **สุขหนอ สุขหนอ** อยู่เป็นประจำ

ภิกษุทั้งหลายได้ยื่นท่านเปล่งอุทานอย่างนั้นมานานแล้ว ก็พากันสงสัยว่า ท่านฝันใจประพุดติพรหมจรรย์หรือไม่ หรือท่านยังอาลัยอาวรณ์ต่อราชสมบัติอันแสนสุขที่ท่านจากมา จึงรำพึงรำพันพรั่นพรั่นเพื่อถึงผู้มีรู้คลาย ภิกษุที่อยู่ร่วมอารามเดียวกันก็พากันสนนิษฐานต่างๆ นานา ไม่รู้ว่า คำว่า **สุขหนอๆ** ของพระภักทียะมาจากสาเหตุใดกันแน่

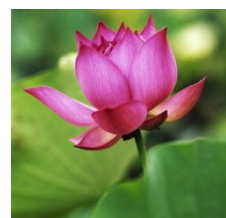
กาลเวลาผ่านไปนานพอสมควร อยู่มาวันหนึ่ง พระพุทธเจ้าได้ตรัสบอกให้ พระภิกษุไปนิมนต์พระภักทียะมาเฝ้า

พระภิกษुरुูปนั้นก็ปฏิบัติตามรับสั่งของพระพุทธเจ้า ได้ไปนิมนต์พระภักทียะมาเฝ้าพระพุทธเจ้า ยังที่ประทับ เมื่อได้ถวายบังคมพระพุทธเจ้าแล้ว พระองค์ตรัสถามพระภักทียะว่า ได้ทราบหรือไม่ว่า เธอเปล่งอุทานว่า **สุขหนอๆ** ได้เพราะเหตุใด เธอเปล่งอุทานว่า **สุขหนอๆ** จจริงหรือ ทำไมเธอจึงเปล่งอุทานเช่นนั้น

พระภิกษุติสสะกราบทูลว่า ข้าพระพุทธเจ้าได้เปล่งอุทานอย่างนั้นจริงๆ พระพุทธเจ้า
ข้า เพราะว่า เมื่อข้าพระพุทธเจ้ายังครองราชสมบัติอยู่ ข้าพระพุทธเจ้าได้รับการคุ้มครอง
รักษาด้วยหน่วยรักษาความปลอดภัยอย่างหนาแน่น ไม่ว่าจะเป็นภายในพระนคร
ภายนอกพระนคร ในนิคม ในชนบท ก็จัดการรักษาความปลอดภัยอย่างดี หนาแน่น
เข้มแข็ง แม้ข้าพระพุทธเจ้าจะมีผู้รักษาความปลอดภัยอย่างเข้มแข็งหนาแน่นดีถึงขนาด
นั้น ข้าพระพุทธเจ้ายังหวาดหวั่น สะดุ้ง ผวา ต้อภัยต่างๆ นานาๆ แต่เมื่อข้าพระพุทธเจ้า
มาบวชประพฤติพรหมจรรย์แล้ว ข้าพระพุทธเจ้าเพียงผู้เดียวเที่ยวไปตามลำพัง ในป่าก็ดี
โคนไม้ก็ดี เรือนว่างก็ดี ไม่หวาดหวั่น ไม่สะดุ้ง ไม่ผวา ภัยอันตรายใดๆ ไม่หวาดกลัวจนขน
ลุกขนพองคั้งแต่ก่อน มีความพอใจในปัจจัยสี่ที่ผู้อื่นถวายแล้ว ไม่ว่าจะเที่ยวไปในป่า อยู่
โคนไม้หรืออยู่เรือนว่าง ไม่มีความสะดุ้งใดๆ ด้วยเหตุนี้เอง ข้าพระพุทธเจ้าจึงเปล่ง
อุทานว่า สุขหนอๆ อยู่เสมอ พระพุทธเจ้าข้า

เมื่อพระพุทธเจ้าได้ทราบเหตุผลของการเปล่งวาจาว่า สุขหนอๆ ของพระภิกษุติสสะ
แล้วได้ตรัสพระคาถานี้ว่า

*บุคคลใดไม่มีความโกรธภายในจิต และก้าวล่วงภพน้อยภพ
ใหญ่มี ประการเป็นอันมากเสียได้ เทวดาทั้งหลายไม่อาจเล็งเห็น
วาระจิตของ บุคคลนั้น ผู้ปลอดภัย มีสุข ไม่มีโศก ฯ*

เรื่องของพระภิกษุติสสะนี้ คงจะเป็นบรรทัดฐานในการพิจารณาถึงข้อความที่พูดกันว่า
คนมีอำนาจมาก ร่ำรวยมาก มีหน่วยรักษาความปลอดภัยเป็นร้อยเป็นพันคนนั้น มี
ความสุขมากน้อยแค่ไหน บุคคลภายนอกพอเห็นคนรวยและมีอำนาจแล้ว มักจะสรุป
ง่ายๆ ว่า เขามีความสุขโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่า ทรัพย์สินและอำนาจที่พวกเขาได้มานั้นจะ

ถูกต้องหรือได้มาจากการกระทำผิดแต่ประการใด

อ่านเรื่องนี้แล้ว ไม่อาจจะสรุปได้ว่า ทรัพย์สินและอำนาจจะให้ความสุขเสมอไป แต่ปัจจัยที่จะชี้ขาดว่า จะมีสุขหรือไม่ กลายเป็นเรื่องของจิตใจที่บริสุทธิ์ ไม่โกรธ ไม่แค้น เคืองใคร ไม่คิดมาก ไม่ปรุงแต่ง สงบ รู้สึกปลอดภัยมากกว่าการรักษาความปลอดภัย ภายนอก

ความสุขที่มีเหตุปัจจัยมาจากอำนาจและทรัพย์สินบริวาร เป็นความสุขที่แฝงไปด้วยความหวาดหวั่น สะดุ้งกลัว วิตกกังวล แต่ความสุขที่เกิดจากความสงบนั้นเป็นสุขที่ไม่ปนเปื้อนด้วยเหตุปัจจัยที่จะทำให้กลับร้อนได้

คำถามที่ว่า คนๆ นั้นประกอบแต่กรรมชั่ว โกงกิน คอรัปชั่นๆ สารพัดจะโกงจนได้ฉายาว่า โคอทร โกงหรือโกงทั้งโคทร ทำไมจึงไม่ได้รับผลแห่งกรรมชั่วทันตาเห็น

หากจะถือเอาความสะดุ้งผวา ความรู้สึกไม่ปลอดภัย ความวิตกกังวลว่า เป็นผลของกรรมชั่วประเภทหนึ่ง ก็ตอบได้เลยว่า เวลาคนชั่วไปกระทำชั่ว แม้ว่าจะได้ผลทางวัตถุชื่อเสียงออกมามากมายในด้านปริมาณ คนที่ทำชั่วนั้นได้รับผลชั่วทันที เพราะก่อนทำความชั่วก็อยู่ในอาการหวาดกลัว สะดุ้ง ผวา ไม่รู้สึกปลอดภัย เมื่อทำความชั่วเสร็จแล้ว แม้ผลออกมาเป็นวัตถุและชื่อเสียงสัมผัสได้ แต่ก็ยังไม่รู้สึกปลอดภัย

ข้อสังเกตจะเห็นได้ว่า ท่านผู้ทรงอำนาจเพียบพร้อมด้วยเงินตราเหล่านี้ ต้องมีหน่วยรักษาความปลอดภัยมากมายทั้งในที่แจ้งทั้งในที่ลับเพื่อสร้างความมั่นใจ เพราะเวลาเดินทางไปไหน ก็สะดุ้งหวาดหวั่นอยู่ตลอดเวลาว่า ความชั่วที่ได้ทำไว้กับคนอื่น เขาจะมาทวงคืนเมื่อไร หรือคนดีๆ ที่ไม่มีความบาดหมางกับใคร แต่หากรำรวยและมีอำนาจมากก็มีความกลัวหวาดหวั่นว่าตนเองจะถูกปองร้ายหรือต้องลงจากตำแหน่งเพราะมีการคิดคดทรยศกันได้ นี่ก็ความสุขเทียมๆ ที่มองผ่านความมั่งคั่งสมบูรณ์แต่ยังเจือปนด้วยทุกข์มากมาย แต่ถ้าพบสุขแท้ ไม่มีความสะดุ้งผวาเจือปนก็ต้องเป็นสุขที่เกิดจากความสงบ มั่นคง มั่นใจ ไม่มีเวร ไม่มีภัยจากที่ใดๆ ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า **สุขอื่น ยิ่งกว่า**

ความสงบไม่มี

17 มกราคม 2555

เวลา 15.54 น.

วัดพุทธปัญญา เมืองโพโมน่า มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ดร.พระมหาจรรยา สุทธิญาโณ

เจ้าอาวาสวัดพุทธปัญญาและวัดลอยฟ้า

www.buddhapany.org & www.skytemple.org